

liberal ungdom

NUMMER 4/2025

TEMA:RELIGION



innehåll

TEMA: Religion

- s. 3 Redaktion och produktion
- s. 4 - 5 Hänt i LUF-landet
- s. 6 - 7 Ledare
- s. 8 - 9 Religiösa friskolor hotar barns religionsfrihet
- s. 10 - 11 Vad betyder religionsfrihet i praktiken?
- s. 12 - 13 Var och en blir salig på sin tro
- s. 14 - 16 Bokrecension: Förbannelsen – Karin Pettersson
- s. 17 Skriv till LU!
- s. 19 Annons från Timbro
- s. 20-21 Religionen riskerar att bli en spegel av samtiden
- s. 22 - 23 Den religiösa fotbollskulturen är paradoxal
- s. 24-25 FO-Krönika

redaktion och produktion

Kontakta redaktionen på: redaktion@luf.se



Alfons Carlsson
Redaktör



Alvin Landström
Skribent



Linn Danell
Skribent



Adam Furustam
Skribent



Maja Nilsson
Skribent



Jonathan Ahlström
Skribent



Hannes Eek
Skribent

Ansvarig utgivare

Martin Norrby

Layout och redigering

Alma Zarenoe

Tryck

Åtta45

Omslag

Alma Zarenoe

Liberal ungdom ges ut av Liberala ungdomsförbundet och utkommer fyra gånger om året.

LUF är Liberalernas ungdomsförbund, och verkar för individuella rättigheter, marknadsekonomi och global frihet.

Bli medlem på luf.se



**LIBERALA
UNGDOMSFÖRBUNDET**

Hänt i LUF-landet

Värvarveckan

Under den nationella värvarveckan lyckades LUF värva nästan 400 nya medlemmar runt om i landet! Veckan fylldes av kampanjer, bokbord och debatter. Som en del av värvarveckan hölls också ett antal tävlingar, bland annat tävlingen om titeln mästervärvare. Stort grattis till topp 3: Vilgot Andersson (56 värvningar), Lisa Köllerström (44 värvningar) och Melker Eriksson Nordström (21 värvningar). Starkt jobbat av alla som deltog! Resultatet för distriktskampen kommer att avslöjas och prisas under UL.

Basliberal

I början av oktober arrangerades Basliberalen, en helgkurs där nya medlemmar från hela landet fick chans att mötas, utbildas och inspireras. Är du också ny medlem och vill också gå Basliberalen? Håll utkik efter nästa basliberal.

FSD0

Under helgen 18-19 september samlades förbundsstyrelsen tillsammans med representanter för varje distrikt för att fatta beslut om förbundets verksamhetsplan, som innehåller alla mål och uppgifter för förbundsstyrelsens arbete under året. Det var en helg full av intressanta diskussioner och viktiga beslut. Är du nyfiken på vad som står i verksamhetsplanen? Kontakta förbundsexpeditionen på info@romb.luf.se



Lanseringen av Plats för en ny generation

I oktober lanserade LUF projektet Plats för en ny generation som omfattar reformförslag för stora delar av den svenska politiken. Projektet har lett till 4 olika rapporter, krossa diskrimineringen, riv trösklarna, grönare och rikare och plats för ny kunskap. Lanseringen ägde rum i Stockholm, där varje rapportgrupp fick presentera sin rapport samt sina reformförslag. Under lanseringen deltog även en panel bestående av Elias Fjellander, Linda Jerneck och Johan Britz. Sen avslutades kvällen med ett härligt mingel.

Nya utlysningar

Vi börjar närma oss ett nytt år vilket innebär en hel del utlysningar. Ansökan för IU, Liberal ungdom och återvärvningsgruppen är nu öppna! LUF söker även en kommunikatör som brinner för liberal politik och kommunikation! Sugan på att bli en del av IU, LU, återvärvningsgruppen eller förbundsexpeditionen? Mer information finns i den nationella facebook gruppen.



Skildes verkligen staten från kyrkan?

Alfons Carlsson

Att säga att Sverige är ett sekulärt land är inte så sant som man kan tro.

Det har gått 25 år sedan Sverige officiellt blev en sekulär stat. Innan dess var Svenska kyrkan en del av staten, och den lutherska protestantismen var statsreligion. De religiösa friheterna fanns sedan långt tillbaka, men rent tekniskt var Sverige ett land för kristna.

Det behöver knappast förklaras för liberaler varför det var ett stort steg framåt när man väl skilde kyrkan från staten år 2000. Från och med då skulle det inte vara någon skillnad mellan att vara med i Svenska kyrkan och i andra trossamfund. Religionen var likvärdig på riktigt. Det var förhoppningen i alla fall. Men så blev inte fallet. Svenska kyrkan är fortfarande starkt kopplad till statsapparaten och spelar inte på lika villkor som andra statligt erkända trossamfund.

Exempelvis regleras Svenska kyrkan som enskild organisation i svensk lag, nämligen lagen om Svenska kyrkan. Där står bland annat vilken religiös riktning samfundet ska ha. Det får inte bestämmas av dem själva utan lagändring. Det anges även hur organisationen ska vara uppbyggd i sin demokratiska process. Likt staten har den tre nivåer: församlingar, stift och kyrkomötet – motsvarande kommun, region och riksdag. Även vilken verksamhet organisationen ska ha och hur den får förvalta sin egendom regleras.

Det känns inte som att staten faktiskt har börjat behandla Svenska kyrkan som andra samfund. Man har inte specifika lagar för varje samfund – det skulle såklart vara omöjligt.

Begravningsverksamheten är ett annat exempel på hur staten inte på riktigt släppt den gamla ordningen. I 288 kommuner sköts den av Svenska kyrkan som huvudman. Det betyder att de inte bara ansvarar för det religiösa arrangemanget för medlemmar i kyrkan, utan även har ansvar över begravningen – finansierat genom den obligatoriska begravningsavgiften. Det gäller oavsett om du vill ha en borgerlig begravning eller en genom kyrkan.

Dock finns det begravningsombud som inte är från Svenska kyrkan, som en slags kontrollinsats så att allt går rätt till för dem som inte är medlemmar i Svenska kyrkan. Enbart Tranås och Stockholm har begravningsverksamhet helt under offentligt kontrollerad förvaltning. Varför fler inte har det beror troligen på att det inte är särskilt uppmärksammat, och att de som är äldre i regel är med i Svenska kyrkan – och då har de självklart inga problem med det.

Men det är en rätt märklig situation. Att ett religiöst samfund har ansvaret över en offentlig syssla visar tydligt att man inte har skiljt sig helt. Man bryr sig helt enkelt inte tillräckligt, eller lägger tillräckliga resurser på, att faktiskt reformera så att denna offentliga syssla sköts av det offentliga. Det är självklart inte bara Svenska kyrkan som åtnjuter privilegier.

Samtliga statligt erkända trossamfund har vigselrätt, rätt att få hjälp med insamlingen av medlemsavgifter samt rätt till statsbidrag efter vissa kriterier är uppfyllda – bland annat att man ska ha varit ett statligt erkänt trossamfund i minst fem år.

Att säga att Sverige som statsmakt tagit avstånd från religion är alltså inte helt korrekt. Det är inte helt fel heller. Men för en liberal ser detta rätt märkligt ut. Den svenska staten lägger sig i en enskild organisation och stiftar lag om den. Samtidigt ger man den organisationen uppgiften att sköta en offentlig uppgift. Det är väl värt att överväga relationen mellan Svenska kyrkan och staten. För så som det ser ut i dag kan väl ingen liberal på riktigt försvara?



Alfons Carlsson
redaktör

Religiösa friskolor hotar barns religionsfrihet

Linn Danell

Ett förbud mot religiösa friskolor handlar inte om att inskränka föräldrars rättigheter, utan om att stärka barnets rätt till att välja sin egen trosuppfattning.

“Liberalernas förbudslinje bygger på rädsla snarare än fakta. Religiösa friskolor är inte ett hot, det är en möjlighet och en naturlig del av vårt fria samhälle”. Detta skrev Kristdemokraternas ungdomsförbund (KDU) i en debattartikel i tidningen Dagen som svar på Liberalernas förslag att förbjuda religiösa friskolor. KDU har rätt i att religiösa friskolor ger frihet åt föräldrar, men de verkar glömma bort barns frihet och rätt till att få möta andra perspektiv och att få en neutral undervisning som inte grundar sig i religion.

Enligt barnkonventionen har alla barn rätt till att utöva den religion de vill, eller ingen alls. Detta är en viktig del av religionsfriheten och religiösa friskolor står i konflikt med denna rättighet. Om barn ska kunna få ta del av sin religionsfrihet fullt ut krävs ett förbud mot religiösa friskolor. För om man aldrig under sin skolgång får möta andra perspektiv än ens föräldrars religion försvinner ens rätt att välja religion. Det går inte att välja om det bara finns ett alternativ. Skolan är inte bara viktig för att barn ska få lära sig att räkna och läsa, utan även för att de får möta personer med andra bakgrunder, erfarenheter och religioner.

Om man däremot går på en skola som bedrivs på religiösa grunder så får man nästan bara möta elever och lärare som tillhör samma religion. När barn själva får utforska och ifrågasätta religioner stärks deras kritiska och självständiga tänkande, detta försvagas när skolor är byggda på religiösa grunder. Kritiskt och självständigt tänkande är en viktig del av demokratin och skolan har en avgörande roll i att främja det.

Det är inte rimligt att det finns skolor som Mariaskolan i Umeå där rektorn lär barnen att jorden är 6000 år gammal och att evolutionsteorin inte stämmer. Mariaskolan är tyvärr inte det enda exemplet på religiösa friskolor som inte har följt läroplanen. Det är dock lätt att tänka att det bara är att stänga ner dessa skolor som bryter mot skollagen. Men även de religiösa friskolor som följer läroplanen är ett problem. Skolan ska vara en neutral plats som bedriver undervisning baserat på forskning. När skolan har en ensidig religiös påverkan på elever så försvåras elevernas rätt att själva utforska olika religioner, vilket är grundläggande för barns religionsfrihet.

Ett förbud mot religiösa friskolor handlar inte om att inskränka föräldrars rättigheter, utan om att stärka barnets rätt till att välja sin egen trosuppfattning. Det går inte att komma ifrån att religiösa friskolor inskränker barns religionsfrihet. Barn har en lagstiftad rättighet till att utforska, ifrågasätta och välja religion. För att möjliggöra denna rättighet krävs det att alla barn har rätt till en neutral utbildning och därför krävs ett förbud.

KDUs linje kring religiösa friskolor bygger på moraliskt önsketänkande snarare än fakta.



Linn Danell

Vad betyder religionsfrihet i praktiken?

Maja Nilsson

Maja Nilsson intervjuar en medlem i LUF Stockholm om sin religionsuppfattning och hur man behandlas på grund av den.

När vi talar om religion i Sverige handlar diskussionen ofta om islam eller kristendom. Sällan nämns buddhismen, trots att tusentals människor i landet identifierar sig som buddhister. Det säger något både om svensk religionsdebatt – och om hur olika religioner möter offentligheten.

Anyarin, 23 år (medlem i LUF Stockholm), kom till Sverige som barn från Sydostasien. Hon beskriver sin resa som ett möte mellan kulturer, språk och livssyner. ”Jag lärde mig svenska snabbt, tack vare min bonuspappa och hans familj. Jag växte upp i en liten ort i Örebro län, där nästan alla var svenskar.” Hon poängterar vikten av att hon inte behandlades som en ”invandrare”.

Hennes familj kom till Sverige innan flyktningkrisen 2015. Barnen som då kom till Sverige fick ett annat bemötande, de behandlades som invandrarklass, vilket påverkat deras förutsättningar att integreras i samhället. Anyarin fick istället integreras med de svenska barnen, lyssna på vuxna som talade svenska, få respons och lära sig.

”Jag var ju ett barn med framtidstro i Sverige”. I Sverige är ungefär 45 000 personer buddhister och det är en religion som får liten medial uppmärksamhet. Därav är kunskapen liten om religionen även bland vuxna. Anyarin påpekar att folk sällan frågar, men när det händer är det oftast med nyfikenhet. Dock finns undantag då en som buddhist möts av diskriminering, mobbning och skällsord.

Hon säger att det oftast är folk som ifrågasätter hennes religion och kallar den orimlig. Hon vittnar om ett tillfälle där en kristen kvinna försökte övertyga henne att delta i bibelläsning, trots att hon sagt att hon är Buddhist. Framförallt som yngre möttes hon av respektlösa kommentarer, klasskompisar som kunde säga lite vad som helst om religioner, utan eftertanke eller respekt. Buddhism tar inte uttryck i klädsel och utåt lika mycket som exempelvis Islam, Anyarin berättar om vänner som aktivt valt att inte bära själ för att inte bli diskriminerade. Hennes kompisar har vittnat att de möts av fördomar som att de betraktas som terrorister eller att de lever på bidrag. Bristen på tolerans och fördomarna dessa möts av i Sverige hindrar dem från att utöva sin religion. Vad hände med religionsfriheten i Sverige?

Anyarin är trygg i sin religion. Vilket alla har rätt att vara i Sverige. Ändå svartmålas hela grupper av undantag. "muslimer som grupp ska inte få diskrimineras för att en liten grupp utför terrorattentat i 'religionens namn'. Men det är den verkligheten vi har idag oavsett vilken religion du tillhör." Säger hon.

Att göra Sverige tolerant och neutralt gällande religioner är såklart inte en enkel fråga. Anyarin anser att det krävs mer förebyggande åtgärder.

"vi måste prata mer konkret om vad det innebär att vara muslim eller jude i Sverige genom att bjuda in människor till öppna demokratiska samtal."



Maja Nilsson

Var och en blir salig på sin tro

Alvin Landström

Människan har alltid trott, men nu har tron fått nya altare. Religionen har bytts ut och visar sig i många olika skepnader - i fotbollen, trender och i politiken. Även liberalerna predikar med samma hängivenheten som ett litet trossamfund, där idéer och opinionssiffror blivit de nya objekten för tro och hopp.

Religion har funnits i alla tider. Från stenålderns grottmålningar till dagens kristallhealingar i Haga. Vi människor verkar helt enkelt behöva tro på något. Även vi svenskar, som älskar att kalla oss sekulära och rationella, går omkring och tror på allt från influenser eller vilket lag som egentligen förtjänar att vinna Allsvenskan.

Häromkvällen såg jag Skavlan och Sverige. Ni vet, SVT:s nya försök att representera hela åsikts-Sverige med en panel av kända och halvkända svenska profiler. Kvällens tema var religion och där satt en brokig panel och sträckte sig över hela det religiösa spektrumet. Det var som att se ett smörgåsbord av övertygelser och när Christer Sturmark, Sveriges mest

hängivne ateist, började tala med samma hetta som en väckelse pastor, slog det mig att han egentligen bara byt ut Gud mot förnuftet.

För vad är egentligen skillnaden mellan att tro på Gud och att tro på en idé? Både kräver hopp, lojalitet och en gnutta blindhet inför verkligheten - kanske lite självbedrägeri. Det fick mig att tänka på liberalerna. Ja, ni vet - partiet som fortfarande tror att de ska uppstå på tredje dagen, eller åtminstone i nästa opinionsmätning. Det finns religioner som tror på Gud och så finns Liberalerna, som tror på tvåsiffriga opinionssiffror. Skillnaden är mest i ordval: den ena väntar på Messias, den andra på ett trendbrott.

Opinionskurvorna ser ut som en EKG-linjen på en patient med lätt hjärtsvikt. Men ändå fortsätter de tro. Som ett litet trossamfund som vägrar inse att domedagen redan har varit - valet 2022. Religioner har oftast fruktat splittring; samma sak gäller Liberalerna. Inom partiet finns de som ser samarbetet med SD som nödvändighet, andra som ett rent djävulskap. För vissa är Tidöavtalet ett mirakel, för andra ett syndafall. Och i mitten står Simona Mohamsson - partiledaren, översteprästen, själasörjaren. Hon leder sin skara, predikar sammanhållning och får det hela att låta som om det fortfarande finns hopp. Lite som att stå på ett sjunkande skepp i Göta älv och ropa: "Det är lugnt, vi har flyt"

Det är egentligen vackert. Tron, envisheten, hoppet om uppståndelse. Men någon gång måste man fråga sig: är det tro, eller bara en form av politisk återuppväckelse? För ett liberalt partis existensberättigande måste vara något mer än att agera stödhjul åt en icke- Magda regering. Man kan inte leva hela sitt liv i koalitionslimbo och kalla det frihet. Kanske är det just därför Liberalerna och religionen har så mycket gemensamt. Båda kämpar med att hålla fast vid sina urkunder i en tid för folk hellre scrollar än tror. Båda samlar allt färre trogna till årsmöten och gudstjänster. Och båda drömmer om en väckelse, en ny ledare som ska visa vägen.

Kanske är det därför man ibland får känslan av att Liberalerna väntar på sin egen Messias. Någon som ska komma ridande in i Almedalen och förkunna: "Friheten har återuppstått!" Men tills dess fortsätter de sin trosvandring. De predikar, knackar dörr, de skickar ut pressmeddelande om skoluniform och blågul islam. Och vem vet, kanske är det just det som är deras styrka. För även om siffrorna dalar och partiet glesnar, så lever tron kvar. Och om inget annat fungerar - jag, då får väl Liberalerna söka statsbidrag som trossamfund.

De har ju redan allt som krävs: en trosinriktning, en ledare och ett löfte om frälsning.



Alvin Landström

Bokrecension: Förbannelsen

– Karin Pettersson

Jonathan Ahlström

Av alla förbannelser som hängt över Sverige sedan 90-talet är den ekonomiska politiken det minsta av våra laster – om vi nu kan kalla det för en sådan.

I boken får vi följa Pettersson från 90-talet och framåt gå sida vid sida med de världshändelser som formade Sverige och världen i grunden. Från tågloffarna i Europa efter murens fall, hennes arbete med saneringen av statsfinanserna på finansén, till Göteborgskravallerna under EU-toppmötet och tvillingtornens fall. Hon sammanväver det personliga berättandet med det politiska, växlar fram och tillbaka utan att det känns krystat eller gymnasialt.

Bokens tes är välbekant: Sverige har gått från ett av världens jämlikaste länder till ett med nu skenande ojämlikhet, och orsaken kan hittas i 90-talets galopperande nyliberalism. Hon går så långt som att ifrågasätta om saneringen av statsfinanserna verkligen var nödvändig, och ifrågasätter på flera håll det finanspolitiska ramverket som tvingat politiker till budgetdisciplin.

Det finanspolitiska ramverket, detta 90-talets barn, hävdar hon har inneburit att "Sverige under lång tid har gjort långt mindre offentliga investeringar i sådant som tåg, bostäder och utbildning", som i sin tur har gjort "vårt land fattigare, svagare, mer ojämlikt". Förbannelsen är därmed också ytterligare en installation i vänsterns projekt att etablera en förljugen bild av ett Sverige i sönderfall.

När hon kritiserar 90-talets ekonomiska krishantering och dess barn, det finanspolitiska ramverket, är det svårt att veta vad hon egentligen invänder emot. Efter 90-talskrisen ökade svenska reallöner med 60% på 30 år, från att ha stått stilla i två decennier. (Ekonomifakta) Sveriges inkomstspridning är än idag den lägsta bland alla OECD-länder. Förmögenhetsfördelningen har blivit jämlikare tack vare ett utbrett ägande och stigande huspriser.

Trots, eller på grund av, åtstramningarna är Sverige idag ett betydligt rikare land i BNP per capita än skuldtyngha länder som Frankrike, Tyskland, Spanien, och Storbritannien.

Att det inte kunde varit värre tar Pettersson för givet. Den alternativa historieskrivningen utspelar sig just nu i Frankrike som drabbats av skenande skuldsättning och pensionskostnader. Frankrikes pensionskostnaderna ensamt uppgår till 13,6% av de offentliga utgifterna (OECD-snittet är 7%) och pensionsåldern är lägst i Europa på 62 år (Reuters). I september kunde Financial Times avslöja att franska pensionärers medianinkomst uppgår till hela 104% (!) av de franska löntagarnas medianlön. (Financial Times)

Tidigare i höstas föll Frankrikes tredje premiärminister på några veckor för att de inte kunde hantera situationen. Både den franska vänstern och den populistiska högern vill blockera höjningen av pensionsåldern till magra 64 år – i Tyskland har en höjning av pensionsåldern till 73 år övervägts för att förhindra systemets sammanbrott. (The Telegraph) I Petterssons alternativa verklighet där 90-talets reformer aldrig kom till kunde detta ha varit Sverige idag.

Exempel på länder som lyckades undvika reformer av såväl statsfinanserna och pensionssystem men som trots allt fick se en lysande ekonomisk utveckling står inte som spön i backen i boken. Det är här tesen verkligen faller ihop. Det franska parlamentariska läget får därmed en att uppskatta 90-talets socialdemokraters känsla för ansvar.

Av alla förbannelser som hängt över Sverige sedan 90-talet är den ekonomiska politiken det minsta av våra laster, om vi nu kan kalla det för en sådan. Det som hemsöker oss idag är annat: det är nedrustningsivern, integrationsskulden, 10-talets reformlöshet och naiviteten inför Rysslands imperialistiska ambitioner. Därav är kritiken mot Alliansregerings godkännande av Gazproms Nordstream en kritik bland få som Pettersson verkligen har rätt i och som kan tillskrivas 90-talets ekonomiska tänk.

Utöver det framstår Petterssons kritik av 90-talet mindre som en kritik av resultatet och mer som en kritik av form: att Sveriges ekonomiska framgångar sedan krisen åstadkommits genom avregleringar, och inte genom ett återupplivande av 60-talets expansiva socialdemokrati. Det stämde inte endast för Sverige, utan även för de 49 andra länder som genomförde hela eller delar av det (av Pettersson kritiserade) Washington Consensus. (K.B. Grier, R. M. Grier, 2021) Polen, som förmodligen gått längst i Europa med sina ekonomiska liberaliseringar, är på kurs att växa om Storbritannien i välstånd lagom till början av 2030-talet. (SkyNews).

Det är därmed talande att det som hon beskriver som "det viktigaste" och "mest destruktiva [...] arvet efter 90-talet" inte var den så kallade marknadens företrädare, utan "politikens maktlöshet". (s194) Sparsamheten och det finanspolitiska ramverket var helt riktigt en avväpning av Socialdemokraterna. Tiden när regeringspolitiken avgjordes på en S-kongress, och inte riksdagen, var över, och dagarna när de inte längre kunde skuldsätta framtida generationer för att vinna val var förbi.

På så sätt är Förbannelsen en sorgebok över Socialdemokraternas fall till att bli ett parti som alla andra. 90-talet var inget som drabbade Sverige, utan Socialdemokraterna.

Petterson har en tendens att vilja spela två strängar samtidigt. Visserligen hade Sverige stagnerat från 70-talet och fram till krisen för att därefter ha börjat växa igen, men saneringen var ändå dålig och borde inte genomförts. Å ena sidan hade Attac-rörelsen rätt som ville tämja globaliseringen och skicka pengar till globala syd, (s200) å andra sidan konstaterar hon i slutet att inga länder vunnit så mycket på globaliseringen som låg- och medelinkomstländerna (s250). Jag kan inte sätta fingret på det, men det är som att hon vill ge sin vänsterradikala ådra mer rätt än vad den faktiskt hade men i strid med vad hon själv vet är sant.



Jonathan Ahlström

Vill du skriva i LU?

**Tycker du att vi har fel? Att vi missat något?
Eller vill du helt enkelt få en egen text publicerad?
Skriv!**

Skicka in din text i docx-format till Redaktion@luf.se. Texten får innehålla max 1800 tecken inklusive blanksteg, men kan höjas om du kontaktar oss först.

Observera att vi kan ändra rubrik och ingress på din text, samt att göra ändringar för grammatikens skull.

Tveka inte att skriva om du har ett ämne på lut!

Fortsätt tycka, tänka och trivas. Förnya ditt medlemskap i LUF!



Vill du fortsätta vara en del av
Sveriges främsta frihetsrörelse?
Vill du träffa andra LUF:are?

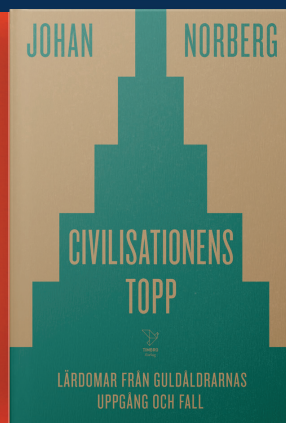
Glöm då inte att förnya ditt
medlemskap för 2025 genom QR-
koden. Friheten är inte gratis,
med ditt medlemskap är det.



LIBERALA
UNGDOMSFÖRBUNDET

www.luf.se/fornya-medlemskap

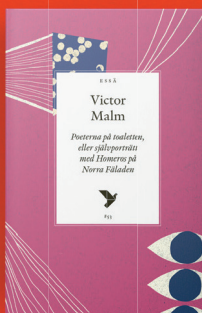
Våra senaste titlar



Civilisationens topp:
Lärdomar från guldåldrarnas
uppgång och fall
Johan Norberg

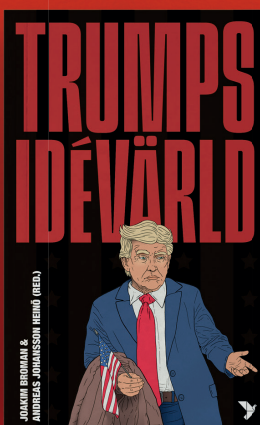


**Allt du behöver veta om
sol- och vindkraft**
Jonas Grafström

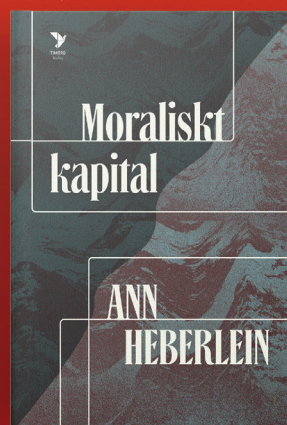


Tre essäer om läskrisen
Victor Malm, Bengt Ohlsson, Catarina Starfelt

Det är enkelt att föreställa sig ett samhälle utan litteratur. Men det är svårt att föreställa sig mänskliga individer utan litteratur. Ingen förnuftigt varelse kan väl vilja leva i en värld där ingen läser?



Trumps idévärld
Joakim Broman &
Andreas Johansson Heinö (red.)



Moraliskt kapital
Ann Heberlein



Ideologipodden – Det är alltid krångligare än man tror.

I *Ideologipodden* handlar samtalen om ideologiska skärvor, snårigheter och sökanden. Timbro förlags Andreas Johansson Heinö, Anna D. Linder och Johanna Grönbäck leder podden som låter både aktuella funderingar och tidlösa idéer ta plats, och som bjuder in såväl liberaler som radikaler till diskussion.

Timbro förlag är en del av tankesmedjan Timbro. I över 40 år har vi gett ut liberala klassiker, översatt internationella tänkare och publicerat böcker som behandlar såväl kontroversiella och nya frågor i debatten som de eviga och stora frågorna i idédebatten.



Följ QR-koden för
att se kommande
utgivning.



TIMBRO
förlag

Religionen riskerar att bli en spegel av samtiden

Adam Furustam

Svenska kyrkan har varit på tillbakagång länge. För att kontra låga medlemsantal försöker man nå ut genom sociala medier och ett bredare fokus. Det kan kosta dem

Kyrkans predikstol är "slay" och dess altartavla "Legend. Alpha!". Detta enligt Johan Dalman, biskop i Strängnäs stift, som i ett försök att nå en yngre målgrupp har vänt sig till sociala medier för inspiration. Men även om det förefaller nytänkande och nödvändigt för att attrahera fler till en svältande verksamhet, riskerar det att urholka den teologiska grunden och därmed organisationens existensberättigande.

De religiösa samfunden har länge varit på tillbakagång. Trots ett informationsflöde som gör oss mer medvetna om världens ondska och människans brister, uppfattas religionen allt mer sällan som en naturlig tillflykt. Det senaste halvsekle har Svenska

kyrkans medlemsantal nära halverats och allt fler av dess medlemmar vankar nu fram likt början på en parentes. Att förändring är nödvändig torde vara uppenbar för såväl allmänheten som de närmast sörjande.

En av de satsningar som i desperationens tidevarv har vidtagits är Svenska kyrkans mer offensiva digitala kommunikation. Med spetsiga tweets, egna tolkningar av populära trender och fokus på progressiva budskap har man försökt appellera till nya målgrupper. Flera samfund har dessutom förenklat liturgiska ritualer samt strävat efter att bygga en bredare känsla av gemenskap snarare än att pressa in alla i samma teologiska mall.

Förändringen är ett faktum som utifrån ett public choice perspektiv – teorin att aktörer agerar rationellt utifrån egenintresse – skulle beskrivas som rent seeking. Organisationer jagar privilegier och värderar sin egen överlevnad högre än de ideal man påstår sig värna. Ett aktuellt exempel är Hyresgästföreningen. Efter hyresförhandlingar hösten 2018, som pågick parallellt med de regeringsförhandlingar som skulle utmytna i Januariavtalet, konstaterade ordföranden för en förhandlingsdelegation att hyreshöjningen blev väldigt hög. Ett faktum som försvarades med kommentaren: "Förhandlingarna skedde samtidigt som regeringspusslet pågick och där dagens hyressättning ifrågasätts. Klart att det påverkar". Att den egna organisationen och systemets existens prioriteras högst får i detta fall anses fastslaget bortom all rimlig tvivel.

Likartade tendenser går samtidigt att finna genom att kasta en blick mot de politiska partiernas imponerande akrobatkonster i ett försök att få väljarstöd snarare än beröm för ideologisk renlärighet. Men trots att satsningarna ofta är nödvändiga för att överleva som organisation är det uppenbart att priset riskerar att bli högt. Detta inte minst i form av att den teologiska grunden vittrar sönder genom att komplexa motsättningar förenklas eller ignoreras.

I stället för att vara ett verktyg för kritiskt tänkande och vårt samvetes fyrbåk riskerar religionen således att bli en spegel av vår egen samtid. En ytterligare aktör på underhållningsbranschen snarare än ett fönster för självständigt tänkande och djupare livsmening.

Men bilden är inte ensidigt dystert. Viljan att gripa tag i åtminstone ett litet fladdrande hörn av vår samtid har samtidigt lyckats. Under föregående år uppmättes den hittills högsta andelen gudstroende ungdomar i en undersökning från SOM-institutet samtidigt som allt fler unga ser religionen som en viktig del av vårt samhälle. Eller som sextonårige Leo från Norrbotten beskriver det i en intervju med SVT: "Jag började tänka att någonting måste ha skapat det här. Då använde jag mig av sociala medier för att liksom lära mig". En närvaro skapar således möjlighet för de religiösa samfunden att inte enbart betrakta, utan även förändra, synen på den egna övertygelsen. Det är sannolikt bra.



Adam Furustam

Den religiösa fotbollskulturen är paradoxal

Hannes Eek

Trots att Sverige är extremt i sin sekulära världsuppfattning, och LUF extremt inom Sverige, så är religionen fortfarande en stor del av internkulturen. Men inte i vilken gud man tror på, utan snarare i vilket lag man hejar på.

Sverige är ett extremt land. Enligt det internationella forskningsprojektet World Values Survey är Sverige det land i världen som ligger allra längst mot sekulär-rationella och självförverkligande värderingar. Det innebär att vi i hög grad prioriterar personlig frihet, jämställdhet, tolerans och självuttryck framför tradition, religion och materiell överlevnad.

Tittar man ännu närmare på Sverige som land finner man Liberala ungdomsförbundet, som förmodligen är Sveriges mest sekulär-rationella politiska organisation. LUF är alltså ett extremt förbund oavsett var i världen man vänder sig. LUF är den mest sekulär-rationella organisationen i det mest sekulär-rationella landet.

Det vore rimligt att tro att inte särskilt många religiösa människor engagerar sig i Liberala ungdomsförbundet. Någonting som dock inte stämmer. LUF kryllar av religiösa människor. Möjligtvis inte av religiösa människor i traditionell bemärkelse. Men av en annan sorts religiösa människor, som istället för prästkrage eller slöja bär blåvitrandig halsduk eller svartgul tröja.

Vår Svartgula Sal beskriver sig som en "fotbollsreligion" med anknytning till laget AIK. Föreningen startades av eleven Max Mohlin som ett examensarbete i vilket han ville visa på likheterna mellan sportsligt supporterskap och traditionell tro.

Någonting han verkligen lyckades med – 2022 godkände Kammarkollegiet Vår Svartgula Sal som trossamfund. Som utomstående är det lätt att se sambandet fotboll–religion. Det finns bland fotbollssupportrar en hängivenhet som går bortom rationaliteten och en kärlek som riktar sig mot en mer abstrakt storhet. Det finns ritualer i form av sånger; helgonberättelser i form av legendariska matcher och spelare samt heliga byggnader i form av arenor.

Många LUF:are och Liberaler fyller sina X-profiler med hyllningar till diverse fotbollsklubbar. ”Malmö FF” skriver LUF-förbundsstyrelseledamoten Hedvig Lindgren i sin bio. ”Storasyster, liberal och fotbollssupporter” kan man läsa i L-ledaren Simona Mohamssons profil. ”Tror på AIK och friheten” fortsätter hennes kollega Romina Pourmokhtari. Vilgot Andersson, DS-ledamot i LUF Stockholm, har den så kallade ”Bajen-marschen” som omslagsbild på sin X-profil.

Det ter sig en aning paradoxalt. Man skulle kunna tänka sig att LUF – den mest sekulär-rationella organisationen i det mest sekulär-rationella landet – skulle vända sig emot den här typen av semi-religiösa yttranden?

Supporterkulturen i fotboll är kollektivistisk, med ett tydligt ”vi och dem”-tänk. Den kan både förena och splittra. Och kanske är det så att våra mest primitiva känslor måste komma till uttryck någonstans. Isåfall är det betydligt bättre att de kommer till uttryck på en fotbollsarena än i riktiga våldsamheter. Kanske är det också där vi hittar svaret på LUF:s fotbollsparadox: liberaler låter i ”vi och dem”-tänket komma till uttryck på samma sätt i politiken.



Hannes Eek

Vykort från Bangladesh

Bangladesh ger oss ett liberalt argument för biståndet.

Dhaka är en kaotisk stad. Inte ens i det skyddade diplomatkvartet Gulshan 2, där vår delegation av nordiska ungdomspolitikerna bor, tystnar ljudet från trafiken. Fattigdomen är enorm och staten garanterar varken basal välfärd eller ett fungerande rättväsende, men det finns hopp.

Fjärde augsuti förra året, efter veckor av protester och över 1600 dödsoffer, stormades presidentpalatset och diktaturen föll.

Nobelpristagaren Muhammad Yunus utsågs att leda en övergångsregering med mandat att leda landet mot demokrati med val i februari nästa år. Tack vare lång närvaro i landet genom biståndet har Sverige och UNDP, som leds av svenske Stefan Liller, fått förtroendet spela en avgörande roll i övergångsregeringens demokratibygge.

Sverige och UNDP arbetar för varje medborgares rätt att få sin sak prövad i en rättssäker domstol, genom praktikprogram för nya jurister och tätt samarbete med högsta domstolen för att stärka rättsväsendets självständighet och tillgänglighet. UNDP möjliggör också utfärdande av ID-kort och registrering av miljontals väljare inför valet.

I Bangladesh har vi fått träffa Yunus och flera andra höjdare, men för mig är det inte mötena med landets ledare som varit mest upplysande. Istället är det att få besöka en by på landsbygden där UNDP byggt en vattenstation som förser hundratal med dricksvatten. Vattnet är viktigt, men stationen har blivit något mer, en mötesplats där invånarna samlas och diskuterar samhällets problem. Ett första frö till ett demokratiskt forum med det folkliga deltagande som krävs för att en demokrati ska växa sig stark.

Många liberaler är skeptiska mot internationellt bistånd. Även jag har invändningar, men Bangladesh är ett starkt motargument.

Liberalismens största globala utmaning är att en allt mindre del av världens befolkning lever i demokrati. Om världens åttonde största land bryter trenden, vore det en sällsynt men viktig liberal framgång som inte hade varit möjlig utan UNDPs och Sveriges närvaro i landet.

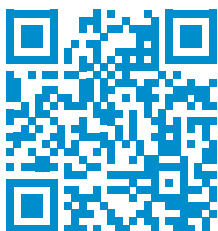


Anton Holmlund
förbundsordförande

Nya utlysningar!

Sök till Internationella utskottet

Brinner du för internationell politik? Älskar du att följa valvapor i andra länder eller drömmer om att representera LUF utomlands? Då är det dags att ta nästa steg – Liberala ungdomsförbundet söker nya medlemmar till Internationella utskottet (IU)!



Skanna QR-koden för att komma till anmälningssidan

Sök till redaktionen för Liberal ungdom

Drömmer du om att bli ledarskribent och vill sätta din prägel på den liberala tidningsvärlden? Nu har du chansen! Ansökan till redaktionen för vår medlemstidning Liberal Ungdom är öppen!



Skanna QR-koden för att komma till anmälningssidan



Sök till återvärvningsgruppen

Är du en gammal telefonförsäljare, en riktigt bra övertalare eller kanske bara en peppad medlem som vill visa framfötterna och bidra till att LUF lyckas återvärva så många medlemmar som möjligt? I så fall är återvärvningsgruppen något för dig!

Syftet med en nationell återvärvningsgrupp är för att förbundet ska bli bättre på att återvärva förra årets medlemmar. Att värva nya medlemmar är självklart viktigt, men lika viktigt är att inte glömma de som redan tagit steget att bli medlemmar i LUF året innan.



Skanna QR-koden för att komma till anmälningssidan

Liberala ungdomsförbundet utlyser tjänsten som förbundskommunikatör!

Brinner du för liberal politik och kommunikation? Är du en ansvarstagande person som trivs med att arbeta i ett högt tempo och vill vara med och öka friheten i Sverige och världen, då är du den vi söker!

Tjänsten som kommunikator på Liberala ungdomsförbundet innebär ansvar för det dagliga press- och kommunikationsarbetet. Det omfattar utgifter som kontakt med media, hantering av sociala medier och att designa material till kampanjer. Du som söker ska därför ha kunskap om grafisk design.



Skanna QR-koden för mer information om tjänsten

**Sök till
återvärvnings-
gruppen!**



Är du vår kommunikatör?



A large orange speech bubble with a white outline, tilted slightly to the right. Inside the bubble, the letters 'luf' are written in a bold, white, sans-serif font. The bubble has a small tail pointing downwards and to the left.

luf

**LIBERALA
UNGDOMSFÖRBUNDET**